

Saxion Archeologie - ontwikkelgesprek accreditatie

Datum 1 oktober 2019

Tijd 15:00 uur tot 16.30 uur

Locatie Deventer

Vergaderruimte A1.40A

Deelnemers Auditpanel: voorzitter

Saxion: teamleider, docenten en projectleider

Pagina 1 / 3

Saxion

School of Business, Building &

Technology

Inleiding

In het Beoordelingskader voor accreditatie in het hoger onderwijs (NVAO, 2016) is een ontwikkelgesprek opgenomen. De opleiding voert tijdens het ontwikkelgesprek een gesprek met het panel waarin mogelijke verbeteringen vanuit een ontwikkelperspectief aan de orde komen. Dit ontwikkelgesprek heeft plaatsgevonden in het kader van de externe visitatie van de opleiding Archeologie.

Voorafgaand aan het ontwikkelgesprek heeft de opleiding aan het auditpanel laten weten waarover zij van gedachten wilde wisselen. Gespreksonderwerpen waren: (1) verbreding van het profiel, (2) Afstemming met het werkveld (incl. rol en samenstelling van de beroepenveldcommissie) en (3) Afstuderen via beroepsproducten.

Ontwikkelingen

Het ontwikkelgesprek startte met een korte terugblik op de audit, het auditrapport en de meest in het oog springende feedback. Vanuit de opleiding is aangegeven dat op diverse fronten acties zijn ingezet om te anticiperen op de verkregen feedback. Voorbeeld daarvan zijn:

- Er zijn grote stappen gezet t.a.v. het bachelorrendement (18/19: 16% > 42%). Prognoses 19/20 nog beter.
- Uitbreiding beroepenveldcommissie (zie ad 3).
- Doorontwikkeling afstuderen (zie ad 4).
- In 2019-2020 is een project gestart voor de verkenning van een mogelijke samenwerking met de Universiteit Leiden inzake een gezamenlijke professionele master.
- Op academieniveau wordt momenteel gewerkt aan een proces om de P&C-cyclus en de accreditatiecyclus verder te integreren. Het kwaliteitsdashboard – dat bij de audit als alternatief voor de zelfevaluatie is gebruikt – is daarbij een belangrijk instrument (doel: “*continu accrediteerbaar*”).

Resultaten ontwikkelgesprek

De opleiding krijgt complimenten voor de acties die in gang zijn gezet en de resultaten die zijn geboekt met betrekking tot het bachelorrendement. Overeenkomstig met de feedback uit het auditrapport krijgt de opleiding/academie de complimenten voor de werkwijze van continue verbeteren. In het verlengde hiervan verwijst Hobéon naar Fontys Hogescholen, die recent een (digitaal) kwaliteitsportfolio hebben ingevoerd. Doel van het Kwaliteitsportfolio is “*om gericht te werken aan het verbeteren van de kwaliteit én om op elk moment, aan elke stakeholder te kunnen laten zien hoe het gesteld is met de kwaliteit van een opleiding.*” (Fontys, 2017).

1. Verbreding van het profiel

Saxion Archeologie heeft om meerdere redenen gekozen voor verbreding van het opleidingsprofiel. Dit om enerzijds te anticiperen op de vergrote instroom (vergroten employability voor alle studenten) en daarnaast om in te spelen op ontwikkelingen in het beroep (o.a. bredere profielen in vacatures). In het auditrapport doet het panel de opleiding de aanbeveling de verbreding (nog) verder vorm te geven. Tijdens het ontwikkelgesprek is aan het panel gevraagd dit advies nader toe te lichten.

Resultaten ontwikkelgesprek

Zoals beschreven in het auditrapport ondersteunt het auditpanel de keuze van de opleiding om het profiel van de opleiding te verbreden richting onder andere erfgoed en publieksbereik.

Tijdens het ontwikkelgesprek is gesproken over de wijze wat de opleiding doet (en heeft gedaan) en kan doen om de rol van de bachelorarcheoloog in de KNA (Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie) te vergroten. Het gesprek heeft inzichtelijk gemaakt dat het erg lastig is om het archeologisch werkveld te overtuigen. Wel zijn er positieve ontwikkelingen zichtbaar. Enerzijds heeft Saxion Archeologie zich ontwikkeld tot een grote speler in het archeologisch (onderwijs)veld. Daarnaast zijn er in de nabije toekomst kansen om een bredere discussie te starten over de beroeps-rollen binnen de archeologie. Zo hebben de universiteit Groningen en Leiden aangegeven met Saxion in gesprek te gaan over dit thema. Verder vindt op initiatief van Saxion Archeologie tijdens de Reuvensdagen¹ een brede discussie plaats over dit KNA-vraagstuk. Ter voorbereiding is de opleiding begonnen met een micro-evaluatie onder alumni om antwoord te krijgen op vragen als: *“Hoeveel van onze bachelors gaan in het werkveld aan de slag?”*, *“Welk percentage studeert verder (master)?”* en *“Hoeveel bachelors stromen uit in andere – aanverwante – sectoren?”*

Vervolgens gesproken over het advies van Hobéon om de mogelijkheden te verkennen van een eigen professionele master. Hobéon is van mening dat Saxion archeologie daarmee een uniek product in de markt kan zetten. Gelet op de huidige inrichting van het bestel en de positie van de bachelor twijfelt de opleiding of dit de juiste keuze is.

Conclusie is dat dat de voorkeur uitgaat naar de ingeslagen weg en verder in te zetten op ‘de lobby’ om de huidige actorschappen binnen de archeologie uit te breiden met geschikte actoren/rollen op hbo-niveau, met duidelijke beschrijvingen voor junior en senior rollen. Door in deze discussie samen op te trekken met andere, universitaire opleidingen, hoopt de opleiding een sterke positie voor de bachelorarcheoloog te creëren.

In het verlengde hiervan is het advies van Hobéon om de eigen ‘kleur’ van de opleiding niet uit het oog te verliezen. Dat kan onder meer via de huidige focus op digitale archeologie. De keuze om onderscheidend te zijn geeft de opleiding een sterke positie. Advies is daarbij om ook bij de verkenning van de samenwerking met Leiden met betrekking tot een gezamenlijk master vooral de eigen ‘kleur’ niet uit het oog te verliezen.

2. Afstemming met het werkveld, o.a. rol beroepenveldcommissie

Het panel adviseert de opleiding de beroepenveldcommissie uit te breiden. Dat is inmiddels gebeurd. Huidige, vernieuwde samenstelling (beschreven o.b.v. specialisme, beroepsachtergrond):

- RAAP (commerciële archeologie), Digitale archeologie en Vrije universiteit (archeologie), Gemeente Apeldoorn, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE), Erfgoed Gelderland (publieksbereik, tevens alumnus), adviesbureau Pro-Erfgoed.
- Naast de BVC is de opleiding via de eigen jaarlijkse Netwerkdag en de landelijke Reuvensdagen breder in gesprek met ons werkveld.

Tijdens het ontwikkelgesprek is gesproken over de nieuwe samenstelling.

Resultaten ontwikkelgesprek

Conclusie is dat Hobéon zich prima kan vinden in de gemaakte keuzes.

3. Afstuderen via beroepsproducten

Sinds de audit zijn belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de afstudeerfase. Deze acties waren al voor de audit in gang gezet. Echter, door de recente curriculumherziening was er geen tijd om de ontwikkelingen af te ronden. De afgelopen maand zijn grote stappen gezet. In de nieuwe opzet krijgt het **beroepsproduct** nog meer de aandacht. De **verantwoording** wordt anders ingevuld en de rol van de **opdrachtgever** in het begeleidings- én beoordelingsproces wordt groter. In het ontwikkelgesprek is met het panel gesproken over de gemaakte keuzes.

---

¹ “overlegtafel voor organisaties en partijen binnen de Nederlandse archeologie”

Resultaten ontwikkelgesprek

De discussie over het werken met beroepsproducten is bij meerdere hogescholen onderwerp van gesprek. Hobéon ziet dat opleidingen het concept 'beroepsproducten' implementeren, maar dat zij tevens elementen van eerdere ontwikkelingen handhaven. Gevolg hiervan is dat de balans tussen beroepsproduct en verantwoording voor verbetering vatbaar is.

De opleiding krijgt positieve feedback ten aanzien van de inzette acties. Het is positief dat de opleiding aandacht besteedt aan de verhouding tussen beroepsproduct en verantwoording. Dat geldt ook voor het vergroten van de rol van de opdrachtgever binnen het beoordelingsproces. Advies hierbij is te gaan werken met kalibratiesessies, waarin de opleiding samen met opdrachtgevers periodiek de beoordeling(ssystematiek) evalueert.

Ten slotte is gesproken over de relatie tussen afstudeeropdrachten en lectoraatprojecten. Hobéon ziet mogelijkheden voor de opleiding om via afstudeeropdrachten onderzoekscapaciteit te creëren voor zowel het lectoraat Bodem en Ondergrond als het lectoraat Advanced Forensic Technology. De som van afstudeeropdrachten die verbonden zijn aan een lectoraat helpen praktijktheorie te generen, waarvan een lectoraat en het verbonden werkveld kan profiteren.

In het verlengde hiervan zou de opleiding ook kunnen nadenken over het creëren van specifieke routes door de opleiding, waarmee studenten kunnen worden 'verleid' om rondom een bepaald thema hun studie vorm te geven. In het gesprek is bewust de term 'verleiden' gehanteerd. Het is niet per sé de bedoeling het onderwijs en het afstuderen vorm te geven rondom vaste specialisatielijnen. Echter, het werken met routes biedt zoals gezegd wel potentie voor duurzame samenwerking met lectoraten en werkveld

4. Expertise in het team in relatie tot verbreding profiel

Ten slotte is gesproken over de vraag (die ook tijdens audit speelde) of er in het team voldoende *expertise* is om de volledige *verbreding* van de *profiel*scope af te dekken (of de inhuur van externe expertise). In het ontwikkelgesprek is overeenkomstig met het auditrapport nogmaals benadrukt dat er bij het auditpanel geen twijfels zijn over de manier waarop de opleiding omgaat met de expertise die nodig is om afstudeeropdrachten te begeleiden. Wel doet de opleiding er goed aan zichtbaar te maken op welke wijze zij omgaat met de inzet van (externe) expertise (beschrijven werkwijze).

5. Afronding

Afronding van het gesprek en afspraken omtrent afronding van het gespreksverslag.